

Gedrukte kletsboek

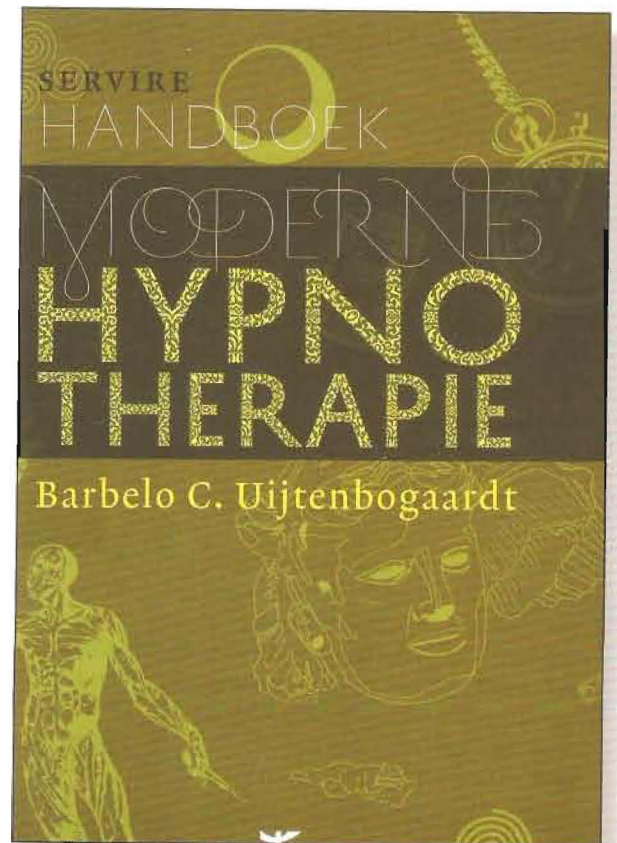
Titel: Handboek moderne hypnotherapie
Auteur: Barbelo Uijtenbogaardt
Uitgever: Kosmos
Pagina's: 544
Prijs: € 37,50
ISBN: 978 90 215 50541

door Jan Steyaert, lector Fontys hogescholen

Ik ben een groot voorstander van democratie. Als er één indicator is van maatschappelijke vooruitgang, dan is het toch wel dat we regelmatig naar de stembus mogen gaan om onze politieke elite te kiezen en op allerlei manieren mogen meedenken en -praten over maatschappelijke keuzes en beleid. Ook in de sociale sector hoort democratie. Iedereen die denkt een succesvolle interventie te kennen, moet de ruimte krijgen om die uit te testen en de meerwaarde ervan aan te tonen. De maatschappelijke vraagstukken zijn groot genoeg om altijd nieuwsgierig te zijn naar nieuwe sociale interventies.

Dus ben ik met een open geest beginnen lezen in het handboek moderne hypnotherapie, dat vorige maand in de boekhandel de aandacht trok. Hypnose is me volstrekt onbekend. Ergens in mijn jeugd heb ik het wel eens gezien als onderdeel van een amusementsshow, maar of het toen overtuigend overkwam of toch een doorzichtig toneelstukje was, herinner ik me niet meer. En in onze wijk zit een tandarts die hypnose aanbiedt als alternatieve methode van verdoving. Geen idee of er veel patiënten voor kiezen, en of ze het nadien ook nog aanraden aan anderen. Zomer 2010 doken er wel berichten op dat het Juliana Kinderziekenhuis structureel hypnose ging gebruiken. Geschrokken van de media-aandacht, zag het ziekenhuis zich genoodzaakt te nuanceren, en het wat vager te omschrijven als afleidings- en ontspanningstechnieken. Opvallend genoeg is daarover nu op de website van het ziekenhuis niets meer te vinden. Alsnog afgevoerd misschien?

Het handboek dat Barbelo Uijtenbogaardt schreef, heeft

alles om een goed handboek te zijn. Veelomvattend, goed gestructureerd, voorzien van inspirerende casuïstiek, netjes met begrippenlijst en bronvermelding achteraan het boek, handige praktische instrumenten zoals een intakeformulier. Het boek valt uiteen in drie delen: de basistechnieken, de methoden en de toepassingen. En die laatste zijn ruim. De auteur staat onder meer stil bij angsten en fobieën, verslaving, depressie, psychose, pijnbestrijding en rouwverwerking. En dan begint het toch een beetje te wringen. Als één vorm van therapeutische interventie op zo'n reeks van problemen en zorgbehoefte wat kan betekenen, dan moet het wel een heel krachtig instrument zijn. En dan verwacht je onderzoeksgegevens die de beweringen op effectiviteit ondersteunen. Laat nu net op dit punt het boek, toch meer dan 500 pagina's dik, oorverdovend stil blijven. Een kleine zoektocht in de professionele literatuur leidt ook niet tot voorbeelden van dergelijk effectonderzoek. En dan blijft toch de vraag of we hier wel te maken hebben met iets dat meer is dan kletsboek.

Democratie ten aanzien van interventies en methoden van hulpverlening mag niet betekenen dat alles kan. In het belang van de zorgbehoevende burger moeten we scherp onderscheid maken tussen wat wel aantoonbaar effect heeft (en dan natuurlijk met specificatie van doelgroepen en randvoorwaarden) en wat geen aantoonbaar effect heeft. Methoden die een claim leggen op effectiviteit, op meerwaarde, hebben ook de morele verplichting dat te onderbouwen. Niet alleen met een handboek vol theorie en technieken en anekdotische casuïstiek, maar ook aan de hand van effectonderzoek. ■